

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

23 ноември 1999 година*

„Търговска политика – Достъп до пазара на текстилни продукти - Продукти с произход от Пакистан и Индия,,

По дело C-149/96

Португалската република, за която се явяват г-н L. Fernandes, директор на правната служба към Генералната дирекция на Европейските общности към Министерство на външните работи, и г-н C. Botelho Moniz, асистент в Правния факултет на Португалския Католически университет, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург в португалското посолство, 33 Allée Scheffer,

ищец

срещу

Съвета на Европейския съюз, за който се явяват г-жа S. Kyriakouliou, правен съветник, и г-жа I. Lopes Cardoso, от правната служба, в качеството на представители, със служебен адрес в Люксембург в канцеларията на г-н A. Morbilli, главен съветник в дирекция Правни въпроси към Европейската Инвестиционна Банка, 100 Boulevard Konrad Adenauer,

ответник,

подкрепян от

Френската република, за която се явяват г-жа C. de Salins, заместник -директор за Международно икономическо право и Право на общността към Отдела по Правни въпроси към Министерство на Външните работи, и г-н G. Mignot, секретар по външните работи в същата дирекция, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург, Френското посолство, 8B Boulevard Joseph II

и от

Комисия на Европейските общности, за която се явяват г-н M. de Pauw и г-н F. de Sousa Fialho, от Правната служба на Комисията, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург, кабинета на г-н C. Gómez de la Cruz, от същата Правна служба, Wagner Centre, Kirchberg,

встъпили страни,

---

* Език на производството то: португалски.

с предмет искане за отмяна на Решение 96/386/ЕО на Съвета от 26 февруари 1996 г. относно заключение на Меморандум за разбирателство между Европейската Общност и Ислямската Република Пакистан и между Европейската общност и Република Индия относно споразумения в областта на достъпа до пазара на текстилни продукти (ОВ 1996 г. L 153, стр. 47),

СЪДЪТ,

в състав: г-н J.C. Moitinho de Almeida, председател на трети и шести състав, действащи от името на председателя, г-н D.A.O. Edward, г-н L. Sevón и г-н R. Schintgen (председатели на състав), г-н P.J.G. Kapteyn (съдия-докладчик), г-н С. Gulman, г-н J.-P. Puissochet, г-н G. Hirsch, г-н P. Jann, г-н H. Ragnemalm и г-н M. Wathelet, съдии,

генерален адвокат: г-н A. Saggio,

секретар: г-н H. von Holstein, заместник секретар,

като взе предвид доклада за съдебното заседание,

след приключване на устните състезания на страните в заседанието, проведено на 30 юни 1998 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 25 февруари 1999 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С искова молба, подадена в секретариата на Съда на 3 май 1996, Португалската република е завела дело съгласно член 173, алинея 1 от Договора за ЕО (след изменението член 230, алинея 1 ЕО) за отмяната на Решение 96/386/ЕО на Съвета от 26 февруари 1996 г. относно приключването на Меморандуми за разбирателство между Европейската общност и Ислямска република Пакистан и Европейската общност и Република Индия относно търговските договорености за достъп до пазара на текстилни продукти (ОВ L 153, стр. 47, наричано по-долу „оспорваното решение“).

Правна и фактическа обстановка

Международни многостранни споразумения от Уругвайския кръг

2. На 15 декември 1993 г. Съветът единодушно приема условията на глобалното обвързване, на чието основа Общността и държавите-членки се съгласяват да приключат многостранните търговски споразумения от Уругвайския кръг („принципното споразумение“).

3. На същия ден, генералният директор на отдел „Общото споразумение за митата и търговията“ („ГАТТ“), г-н Sutherland, съобщава на комитета по

многостранни преговори в Женева за приключване на преговорите от Уругвайския кръг. В тази връзка, той кани някои от участниците да водят преговорите си по повод достъпа до пазара с оглед постигането на по-пълно и балансирано „споразумение за достъп до пазара”.

4. След приключването на тези преговори, преговорите за достъпа до пазара в областта на текстила и облеклото („текстилни продукти) с Индия и Пакистан са продължени от Комисията със съдействието на „комитета по текстил 113” на Съвета („комитета по текстил), назначен от Съвета да го представлява по въпроси, свързани с общата търговска политика на Общността в текстилния сектор.

5. На 15 април 1994, на срещата в Маракеш, Мароко, въпреки че преговорите с Пакистан и Индия относно достъпа до пазар в областта на текстилните продукти не са завършили, Председателят на Съвета и члена на Комисията, отговорен за външните връзки, подписват Заключителния Акт на многостранните търговски споразумения от Уругвайския кръг („Заключителния Акт”), Споразумението, с което се създава Световната Търговска организация („СТО) и всички споразумения и меморандуми към приложения 1 - 4 към споразумението за създаване на СТО („споразумения СТО”) от страна на Европейския съюз, предмет на последващо одобрение.

6. Сред тези споразумения, включени в приложение 1 А от споразумението за създаване на СТО, са Споразумение за текстил и облекло („СТО”) и Споразумение относно лицензионни процедури за внос.

7. След подписването на тези мерки на Съветът е приел Решение 94/800/ЕО от 22 декември 1994 относно сключването от страна на Европейската общност, в рамките на нейната компетентност, на споразуменията, постигнати в рамките на Уругвайския кръг от многостранни преговори (1986 г.-1994 г.) (ОВ 1994 г. L 336, стр. 1).

Споразуменията, сключени с Пакистан и индия бях завършени.

8. След подписването на споразуменията за СТО, преговорите с Индия и Пакистан са продължили и са се водили от Комисията със съдействието на комитета по текстил.

9. На 15 октомври и 31 декември 1994 г. Комисията, и съответно Индия и Пакистан, са подписали два Меморандума за разбирателство между Европейската общност и Индия и Пакистан по повод споразуменията в областта на достъпа до пазара на текстилни продукти.

10. Меморандумът за разбирателство с Пакистан съдържа няколко задължения, както за Общността, така и за Пакистан. По-специално, Пакистан се задължава да премахне всички количествени ограничения, приложими за текстилните продукти, изброени в приложение II към Меморандума за разбирателство. Комисията се задължава да предостави благоприятни условия относно запитвания, които правителството на Пакистан би могло да отправи във връзка с управлението на съществуващите (митнически) ограничения за изключителна

гъвкавост (включително пренос на стоки, превоз на стоки с наложен платеж и вътрешни трансфери)” (точка 6) и да открие незабавно необходимите вътрешни процедури, за да гарантира, че всички ограничения, които понастоящем влияят върху вноса на памучни и ръчнотъкани продукти от Пакистан, ще бъдат премахнати преди създаването на СТО (точка 7).

11. Меморандума за разбирателство с Индия предвижда, че индийското правителство трябва да потвърди митата, които се прилагат към дрехите и артикулите от текстил, изрично изброени в приложението към Меморандума за разбирателство и че тези стойности ще бъдат съобщени на Секретариата на СТО в рамките на 60 дни от датата на влизане в сила на СТО. Предвидено е също така индийското правителство да въведе „специфични алтернативни задължения за определени продукти” и тези задължения да бъдат посочени като процент *ad valorem* или като сума в Rs за артикул/площ метър/килограм, която от тях се окаже по-висока” (точка 2). Европейската общност се е съгласила да премахне, считано от 1 януари 1995 г. всички ограничения, които понастоящем са наложени на износа на ръчно тъкани и памучни стоки от Индия, съгласно член 5 от Споразумението ЕО-Индия относно търговията на текстилни продукти (точка 5). Общността се задължава да предостави благоприятни условия относно запитвания за „изключителна гъвкавост” в допълнение към облекчения, приложими съгласно двустранните споразумения в областта на текстила за някои или за всички категории, за които има ограничения, до размера на сумите за всяка квота годишно, посочени в Меморандума за разбирателство от 1995 г. до 2004 г. (точка 6).

12. По предложение на Комисията от 7 декември 1995 г., Съветът е приел на 26 февруари 1996 г. оспорваното решение, което е одобрено с квалифицирано мнозинство, като Кралство Испания, Гръцката и Португалската република гласуват против.

13. Споразуменията с Индия и Пакистан са подписани съответно на 8 и 27 март 1996 г.

14. Оспорваното решение е публикувано в *Официален вестник на Европейските общности* от 27 юни 1996 г.

Правна уредба на Общността

15. Регламент (ЕИО) № 3030/93 на Съвета от 12 октомври 1993 г. относно общите правила за внос на някои текстилни продукти с произход от трети страни (ОВ 1993 г. L 275, стр. 1), изменен с Регламент (ЕО) № 3289/94 на Съвета от 22 декември 1994 г. (ОВ 1994 г. L 349, стр. 85), установява правила, които да регулират вноса в общността на текстилни продукти, с произход от трети страни и които са свързани с Общността чрез споразумения, протоколи или други спогодби или които членуват в СТО.

16. По този начин, съгласно член 1, параграф 1, регламентът се отнася до внос на текстилни продукти, изброени в приложение I, произведени в трети страни, с които Общността е сключила двустранни споразумения, протоколи или други спогодби, изброени в приложение II.

17. Член 2, параграф 1 от регламента предвижда вноса в Общността на текстилни продукти, изброени в приложение V с произход от една от страните-доставчици, изброени в това приложение, да бъде предмет на годишни количествени ограничения, установени с това приложение. По силата на член 2, параграф 2, свободното разпространение в Общността на внос, предмет на количествено ограничение, към което се отнася приложение V, трябва да бъде разрешено от органите на държавите-членки в съответствие с член 12.

18. Член 3, параграф 1 предвижда количествените ограничения, посочени в приложение V, да не се прилагат към вилната промишленост и местни продукти, определени в приложения VI и VI а, придружени при вноса от сертификат, издаден в съответствие с разпоредбите на приложения VI и VI а и които отговарят на останалите условия, посочени в тях.

19. На 10 април 1995 г., съгласно договореното в принципното споразумение (параграф 2 от това решение) Съветът по предложение на Комисията, е приел Регламент (ЕО) № 852/95 за финансово подпомагане на Португалия по програма за модернизация на португалската промишленост в областта на текстила и облеклото (ОВ 1995 г. L 86, стр. 10).

20. На 20 декември 1995 г. Комисията е приела Регламент (ЕО) № 3053/95, с който се изменят приложения I, II, III, V, VI, VII, VIII, IX и XI от Регламент № 3030/93 (ОВ 1995 г. L 323, стр. 1). Съгласно съображения 14 и 16 от този регламент, спогодбата с Индия относно достъпа до пазара за премахване на количествените ограничения на вноса на някои изделия на народните занаяти и ръчно тъкани изделия с произход от Индия е един от факторите, довели до измененията на тези приложения от 1 януари 1995 г.

21. Петото и шестото тире от член 1 от Регламент № 3053/95 заменят приложение VI към Регламент № 3030/93 с ново приложение V към Регламент № 3053/95 и отменят приложение VI а към този Регламент, считано от 1 януари 1995 г.

22. С отмяната на Регламент № 3053/95, дължаща се на недостатък в процедурата, петото и шестото тире от член 1 бяха отменени с обратна сила от 1 януари 1995 с Регламент (ЕО) № 1410/96 на Комисията от 19 юли 1996 г. поради частичната отмяна на Регламент № 3053/95 (ОВ 1996 г. L 181, стр. 15, отгук нататък наричана „регламент за отмяна“). Съгласно първото съображение от регламента за отмяна, промените, предвидени в петото и шестото тире от член 1 от Регламент № 3053/95 са приети по време, когато по силата на член 19 от Регламент № 3030/93, Комисията не е била компетентна да ги приеме, а Съветът не е взел решение да приключи или да приложи временно спогодбите, по които Комисията и водила преговори с Индия и Пакистан относно достъпа до пазара в областта на текстилните продукти.

23. С Регламент (ЕО) № 2231/96 от 22 ноември 1996 г., с която се изменят приложения I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX и XI от Регламент № 3030/93 (ОВ 1996 г. L 307, стр. 1), Комисията прие Регламент № 3030/93 от Меморандум за разбирателство.

Същност

24. В подкрепа на искането си, Португалската република се опира, първо, на нарушение на определени правила и основни принципи на СТО и второ, на нарушение на определени правила и основни принципи от правния ред на Общността.

Нарушение на правилата и основните принципи на СТО

25. Португалското правителство твърди, че оспорваното решение представлява нарушение на определени правила и основни принципи на СТО ,и по-специално на тези на ГАТТ от 1994 г. в Споразумението за лицензионни процедури по вноса и в Споразумението за текстил и облекло („СТО”).

26. То подчертава, че съгласно съдебната практика, пред Съда може да използва в своя подкрепа тези правила и основни принципи на СТО.

27. Въпреки че Съдът е постановил в Решението си по дело Германия /Съвет (С-280/93, Recueil, стр. I-4973, точки 103 - 112), че правилата на ГАТТ нямат пряко действие и лицата не могат да се позовават на тях пред съда, в същото решение се поддържа, че това не се отнася до случаите, когато приемането на мерки, с които се изпълняват задължения, приети в рамките на ГАТТ, са в сила или когато Общността се отнася изрично към специфични разпоредби на основното споразумение. В подобни случаи, както отбелязва Съда в параграф 111 от това решение, Съдът трябва да преразгледа законността на мерките, приети от общността в контекста на правилата на ГАТТ.

28. Португалското правителство поддържа, че точно това е точно такъв случай, който засяга приемането на тази мярка – оспорваното решение – с която се одобрява Меморандумът за разбирателство, резултат от преговорите с Индия и Пакистан, следващи завършването на Уругвайския кръг преговори относно специфичната цел за прилагането на правилата на ГАТТ 1994 и Споразумението за текстил и облекло („СТО”).

29. Съветът, подкрепян от Френското правителство и от Комисията, се позовава предимно на специфичните характеристики на споразуменията на СТО, които според тях представляват основания за прилагане към тези споразумения на решенията на Съда, с които се постановява, че разпоредбите на ГАТТ 1947 нямат пряко действие и страните не могат да се позовават на тях.

30. Те твърдят, че оспорваното решение е специален вид и поради тази причина е несравнимо по сила с разглежданите регламенти по дело Fedio/Комисия (70/87, Recueil, стр. 1781) и по дело Nakajima All Precision/Съвет (С-69/89, Recueil, стр. I-2069). Решението не е мярка на Общността, целяща да „прехвърли” определени разпоредби от Споразумението за текстил и облекло („СТО”) в правото на Общността.

31. Португалското правителство се позовава на твърдението, че не ГАТТ 1947 е спорният въпрос в настоящото дело, а споразуменията на СТО, които включват

ГАТТ 1994, Споразумението за текстил и облекло и Споразумението за лицензионните процедури по вноса. Споразуменията на СТО се различават значително от ГАТТ 1947, по-специално тъй като те променят коренно процедурата по разрешаване на спорове.

32. Според португалското правителство обаче случаят не повдига въпроса относно прякото действие, а засяга обстоятелствата, при които една държава-членка може да се позове пред Съда на споразуменията, сключени от СТО с цел да преразгледа законността на мерките, наложени от Съвета.

33. Португалското правителство поддържа, че подобно преразглеждане е оправдано в случай, че наложените мерки, каквото е оспорваното решение, с което се одобряват действащите двустранните преговори в отношенията между Общността и страните, които не са членки, на които се опират споразуменията на СТО.

34. Трябва да се отбележи от самото начало, че в съответствие с принципите на международното публично право, институциите на Общността, които имат правомощия да преговарят и да сключват споразумения със страни, които не са членки са свободни да се договорят с тази страна какво действие ще имат разпоредбите на споразумението във вътрешния правен ред на договарящите страни. Само ако този въпрос не е уреден в споразумението, тогава той трябва да се реши от съдилищата, които имат юрисдикция в тази област, и специално от Съда в рамките на неговата юрисдикция съгласно Договора за ЕО по същия начин, както всеки друг въпрос за тълкуване, които се отнася до прилагането на споразумението в Общността. (вж. Решението по дело Hauptzollamt Mainz/Kupferberg (104/81, Recueil, стр. 3641, точка 17).

35. Следва да се припомни също, че съгласно общите норми на международното право, е необходимо да има изпълнение *de bona fide* на всяко споразумение. Въпреки че всяка договаряща страна е отговорна за цялостното изпълнение на поетите задължения, тя е свободна да определи подходящите правни средства в правната си система, за да постигне целта, освен ако споразумението, тълкувано с оглед на неговото съдържание и цел, не подсказва средствата (Kupferberg, точка 18).

36. Макар, че е вярно, че споразуменията на СТО, както португалското правителство е отбелязало, се различават значително от разпоредбите на ГАТТ 1947, по-специално поради укрепване системата на защита и механизмите за разрешаване на спорове, системата, произтичаща от тези споразумения, отдава значително голямо значение на преговорите между двете страни.

37. Въпреки че главната цел на механизма за разрешаване на спорове е принцип, съгласно член 3, параграф 7 от Меморандума за разбирателство относно правните норми и процедури, при разрешаването на спорове (приложение 2 към СТО), да осигури отмяна на въпросните мерки, ако те се окажат несъвместими с правилата на СТО, този меморандум предвижда, че когато отмяната на несъвместимите мерки не е решена, могат да бъдат отпуснати временно средства за обезщетяване.

38. Съгласно член 22, параграф 1 от Меморандума за разбирателство, обезщетението е временна мярка, която е налице в случай, че препоръките и заключенията на органа по разрешаването на спора, установени в член 2, параграф 1 от Меморандума за разбирателство не са приложени в разумен срок от време и че член 22, параграф 1 съдържа предпочитание за пълно прилагане на препоръката, за привеждане в съответствие на въпросната мярка със споразуменията на СТО.

39. Въпреки това член 22, параграф 2 предвижда, че ако засегнатата страна членка не успее да изпълни задълженията си по прилагането на съответната препоръка и заключение в рамките на разумен срок от време, след изтичането на този срок от време могат да се започнат преговори с която и да било страна, инициирала процедури по разрешаване на спорове с оглед на постигане на взаимно приемливо обезщетение.

40. Следователно, да се изисква от съдебните органи да се въздържат от прилагане на правните норми на вътрешното право, които са несъвместими със споразуменията на СТО, би довело до лишаване на законодателните и изпълнителни органи на договарящите страни от възможността, предоставена с член 22 от този меморандум, да влязат в преговорни споразумения, дори и за кратък период от време.

41. От това следва, че споразуменията на СТО, тълкувани в контекста на съдържанието и целта им, не определят подходящите правни инструменти, за да се осигури приложението им на добра воля в правния ред на договарящите страни.

42. В тази връзка, по-специално относно прилагането на споразуменията на СТО в правния ред на Общността, трябва да се отбележи, че в съответствие с преамбюла споразумението за създаване на СТО, заедно с приложенията все още се основава, както ГАТТ 1947, на „принципа на започване на преговори на основата на реципрочни и взаимно изгодни споразумения” и така се отличава от споразуменията, подписани между Общността и страни, които не са членки, с което се въвежда определена асиметрия на задълженията или се създават специфични отношения на интеграция с Общността, като споразумението, което Съдът тълкува в *Kupferberg*.

43. Някои от договарящите страни, които са сред най-важните търговски партньори на Общността, са заключили от съдържанието и целта на споразумението на СТО, че те не са сред правните норми, приложими от законодателните и изпълнителни органи на договарящите страни, когато се разглежда законността на правните норми във вътрешното им право.

44. Несъмнено, фактът, че съдилищата на една от тези страни считат, че някои от разпоредбите на споразумението, сключено от Общността, са с пряко приложение, докато съдилищата на никоя друга страна не признават подобно пряко приложение, в действителност не представлява липса на реципрочност при прилагането на споразумението (*Kupferberg*, точка 18).

45. Въпреки това, липсата на реципрочност спрямо търговските партньори на Общността по отношение на споразуменията на СТО, които се основават на „реципрочни и взаимно изгодни споразумения” и които трябва да бъдат отграничени *ipso facto* от споразуменията, сключени от Общността, посочени в точка 42 от настоящото решение и могат да доведат до нееднакво прилагане на правилата на СТО.

46. Да се приеме, че ролята по осигуряването на съответствие на общностното право на тези правила произтича директно от правораздавателната компетентност на съдилищата на Общността, би лишило законодателните и изпълнителни органи от възможността за действия, с която се ползват съответните търговски партньори на Общността.

47. От всички съображения следва, че като се има предвид структурата и характера им, споразуменията на СТО по принцип не са сред правилата, с оглед на които Съдът би преразгледал законността на мерките, приети от институциите на Общността.

48. Това тълкуване е в съответствие с последното съображение от преамбюла към Решение 94/800, съгласно което „природата на Споразумението, с което се учредява СТО, заедно с приложенията към него, не позволява на Общността или съдилищата на държавите-членки да се позовават директно на него.

49. Само в случаите, в които Общността възнамерява да изпълни определено задължение, поето в контекста на СТО или където мерките на Общността се отнасят изрично до точните разпоредби на споразуменията на СТО, тогава Съдът би могъл да преразгледа законността на спорните мерки, наложени от Общността в контекста на правилата на СТО (вж. съответно ГАТТ 1947, *Fediel*, точки 19 - 22, и *Nakajima*, точка 31).

50. Следователно е необходимо да се проучи дали в настоящия случай въпросът стои по начина, по който твърди португалското правителство.

51. Отговорът трябва да бъде отрицателен. Оспорваното решение не е изготвено с цел да се осигури изпълнение на определено задължение в правния ред на Общността, поето в рамките на СТО, нито отправя изрично към специфични разпоредби от споразуменията на СТО. Целта му е да одобри Меморандума за разбирателство, договорен с Индия и Пакистан.

52. Оттук следва, че искът на португалското правителство, че оспорваното решение е прието в нарушение на определени правила и основни принципи на СТО, е неоснователен.

Нарушение на правните норми и основни принципи на правен ред на Общността.

Нарушение на принципа за публикуване на законодателството на Общността

53. Португалското правителство твърди, че този принцип е нарушен, тъй като оспорваното решение и Меморандумът за разбирателство, с който се одобрява,

не е публикуван в *Официален вестник на Европейските общности*. В своя отговор, Съветът заявява, че законността на този довод е призната, тъй като оспорваното решение е публикувано, след като е подадена жалбата.

54. В този смисъл, достатъчно е да се отбележи, че забавеното публикуване на мярката, наложена от Общността в *Официален вестник на Европейските общности* не засяга законността Ж.

Нарушение на принципа на прозрачност

55. Португалското правителство твърди, че този принцип е нарушен, тъй като оспорваното решение одобрява Меморандума за разбирателство, който не е структуриран точно и е изготвен с неясни термини, което пречи на обикновения читател да разбере всички приложения, и по-специално по отношение на приложението на обратното действие на правните норми. В подкрепа на този довод, правителството се позовава на Резолюция на Съвета от 8 юни 1993 относно качеството на редакцията на законодателство на Общността (ОВ 1993 г. С 166, стр. 1).

56. Трябва да се отбележи, че както Съвета е подчертал, този регламент няма задължително действие и не поставя задължения на институциите да следват някакви конкретни правила при изготвянето на законодателни актове.

57. Нещо повече, както Генералния адвокат е отбелязал в точка 12 от Становището си, решението изглежда недвусмислено във всеки един аспект с оглед както на начина на изразяване в разпоредбите, отнасящи се до заключението на двете международни споразумения, така и относно правните норми, съдържащи се в двата Меморандума за разбирателство, които осигуряват реципрочни гаранции на договарящите страни по повод постепенната либерализация на пазара на текстилни продукти. Още повече, жалбата на португалското правителство, че оспорваното решение не обозначава изрично кои разпоредби по отношение на предишни мерки са били изменени или отменени не е от такъв характер, че да доведе до недействителност на решението, след като подобен пропуск не представлява нарушение на основните процедурни изисквания, с които една институция трябва да се съобрази, ако въпросната мярка е недействителна.

58. Искът на португалското правителство, че оспорваното решение е прието в нарушение на принципа за прозрачност в този смисъл, е неоснователен.

Нарушение на принципа за сътрудничество на добра воля между институциите на Общността и държавите-членки.

59. Португалското правителство поддържа, че двустранните споразумения с Индия и Пакистан са сключени без да се вземе предвид позицията на правителството относно преговорите с тези две страни, което то ясно заявява по време на преговорната процедура, и по-специално на срещата на Съвета на 15 декември 1993 г., на която решава да се присъедини към споразуменията на СТО с писмо от 7 април 1994 г. от португалския министър на външните работи до Съвета.

60. Правителството се съгласява с подписването на Заключителния акт и приложенията към него при условие, че наложеното задължение на Индия и Пакистан да отвори пазарите си не може да доведе до взаимни отстъпки при преговорите с тези страни от страна на държавите-членки, различни от предвидените в Споразумението за текстил и облекло.

61. С одобряването на Меморандума за разбирателство, с който се предвижда засилен процес на отваряне на пазара на текстилните продукти в сравнение с предвиденото в Споразумението за текстил и облекло и оттам премахването на квотните тарифи на Общността върху тези продукти, оспорваното решение е прието в нарушение на принципа за сътрудничество на добра воля в отношенията между Общността и държавите-членки, както препращат разпоредбите на член 5 от Договора за ЕО (сега член 10 ЕО), и поради тази причина трябва да се отмени на това основание.

62. Португалското правителство също твърди, че подписването на Заключителния акт е изисквало съгласието на всички държави-членки, както и неквалифицирано мнозинство на членовете на Съвета. Всяка промяна в кворума, с който е прието подписването на Заключителния акт, е изисквала да се проведат разисквания в същите условия на гласуване, а именно - с единодушие.

63. Съветът счита, че позицията, изразена от португалското правителство и поспециално с писмо от 7 април 1994 г. от Министъра на външните работи е от политическо естество и че е било взето под внимание до момента, до който е бил приет Регламент № 852/95, с който Съветът отпуска поредица от субсидии на португалската текстилна промишленост.

64. Съветът също така опровергава доводите на португалското правителство, че одобрението на двата Меморандума за разбирателство е трябвало да бъдат гласувани с единодушие. Той твърди, че оспорваното решение представлява мярка за въздействие върху търговска политика, която може да бъде приета с квалифицирано мнозинство от членовете на Съвета съгласно член 113, параграф 4) от Договора за ЕО (сега, след измененията член 133, параграф 4 ЕО). Приемането на меморандума съответства както на разпоредбите на Договора, така и на член 113.

65. Комисията подкрепя твърденията на Съвета и поддържа, че дори ако Португалската република е изразявала резерви при сключване на крайното споразумение, неуспехът на Съвета да действа в съответствие с това споразумение не може да бъде основание за отмяна на оспорваното решение.

66. Съдът отбелязва първо, че оспорваното решение е мярка на търговска политика, приета с квалифицирано мнозинство в съответствие член 113, параграф 4 от Договора. Следователно след като на основание, че оспорваното решение е прието в съответствие с тази разпоредба, фактът, че малцинството от държавите-членки, включително, включително и Португалската република са се противопоставили на приемането ѝ, не е от такъв характер, че решението да бъде недействително и това да доведе до неговата отмяна.

67. На второ място, Съдът както и генералният адвокат в точка 32 от Становището си отбелязват, че принципа на сътрудничество на добра воля между институциите на Общността и държавите-членки нямат действие при избора на правно основание върху мерките, които Общността налага и оттам, върху законодателната процедура, която се следва при приемането ми.

68. Съобразно с това, искът на Португалската република, че оспорваното решение не съответства на този принцип е неоснователен

Нарушение на принципа за правни очаквания

69. Португалското правителство твърди, че при приемането на оспорваното решение Съветът нарушава принципа за правни очаквания относно икономическите оператори в португалската текстилна промишленост.

70. Правителството твърди, че е очаквало от Съвета да не променя съществено времевите рамки и стандартите при отварянето пазара на текстилните продукти на Общността в условията на международната конкуренция, както е посочено в споразуменията на СТО, и по-специално в Споразумението за текстил и облекло и в приложението на законодателството на Общността в Регламент № 3030/93, изменен с Регламент № 3289/94, който въвежда установените норми от Споразумението за текстил и облекло в правото на Общността.

71. Приемането на оспорваното решение води до ускоряване процеса на либерализиране на пазара на Общността и в тази връзка променя значително правната рамка, установена със Споразумението за текстил и облекло, като я прави доста по-строга. Тази значителна и непредвидена промяна на условията на конкурентноспособност на пазара на Общността в областта на текстилните продукти промени рамката, в която португалските икономически оператори въвеждат ограничителните мерки, които Съветът при приемането на Регламент № 852/95 третира като необходими, но по-слабо ефективни и причиняващи сериозни вреди на заинтересованите оператори.

72. Съветът твърди първо, че португалските оператори в текстилния сектор не биха могли да се позоват на принципа на правни очаквания във връзка със случай, който все още не е бил предмет на преговори. Въпреки че те предположиха, че пазарите на Индия и Пакистан биха се отворили и без никакви взаимни отстъпки, това очакване не беше достатъчно да се установи правно очакване, предвид факта, че то не завърши с никакво правно обвързване за Съвета.

73. Второ, Съветът твърди, че одобрението на Меморандума за разбирателство не поставя под въпрос изхода от преговорите от Уругвайския кръг. Меморандумът не съдържа никакви разпоредби, променящи нивото на влезлите в сила ограничения или обсега на разширение, предвиден с двустранните споразумения, сключени с Индия и Пакистан. Меморандумът за разбирателство предвижда само, че Комисията е готова да осигури благоприятни условия за искания за изключителни отстъпки (включително пренос на стоки, превоз на стоки с наложен платеж и вътрешни трансфери), въведени от Индия и Пакистан

в рамките на съществуващите ограничения и които не надвишават фиксираните суми във всеки меморандум. Тези изключителни облекчения, и по-специално възможността да бъдат пренесени не променя влезлите в сила ограничения, и по-специално нямат действие при промяна на времевите рамки на интеграцията на заинтересованите групи, в рамките на ГАТТ 1994.

74. Комисията поддържа, че Португалската република не може да се позове на нарушение на принципа за правни очаквания на икономическите оператори, тъй като на първо място, той няма въздействие върху директния и личен интерес при защита на техните правни очаквания и защото, на второ място, не успя да създаде гаранции за предупреждение на тези икономическите оператори, въпреки че информацията, с която разполагаха, показва ясно и несъмнено, че с оглед постигането на споразумение Общността вероятно е щяла да предостави допълнителни финансови отстъпки.

75. В този смисъл, трябва да се отбележи, че е законово установено, че принципът на зачитане на правните очаквания не може да бъде използван при изработване на постоянно действащ Регламент в сектори, като вносът на текстилни стоки, когато е необходимо и разумно предвидимо постоянно приспособяване на правните норми към промените в икономическата ситуация (вж. в тази връзка Решението от 29 януари 1998 г. по дело *Lorex Export* (С-315/96, *Recueil*, стр. I-317, точки 28 - 30).

76. Освен това, по причини, изтъкнати от генералния адвокат в точка 33 от Становището му, никакви значителни различия в третирането не са били установени между производителите от Индия и Пакистан, от една страна, и тези от другите страни, присъединили се към СТО, от друга, в случай, че подобни различия съществуват, те не са от такъв характер, че да повлияят очакванията на засегнатите оператори.

77. Следователно, твърдението на португалското правителство, че оспорваното решение е било прието в нарушение на принципа за правни очаквания, е неоснователен.

Нарушение на принципа за липса на обратно действие на правните норми

78. Португалското правителство твърди, че е нарушен принципът за липса на обратно действие на правните норми, тъй като спогодбите в Меморандума за разбирателство, одобрени с оспорваното решение, имат обратно действие и са приложими към минали случаи и без да се изтъкват никакви мотиви при отклоняване от принципа, за правни норми, приложими в бъдеще.

79. Въпреки че бяха подписани на 15 октомври и съответно на 31 декември 1994 г. и одобрени от Съвета на 26 февруари 1996 г., Меморандумът за разбирателство, сключен с Индия и Пакистан, ратифицира приложението на система за изключителни облекчения, която влезе в сила съгласно точка 6 от всеки меморандум – от 1994 г. за Пакистан и от 1995 г. за Индия.

80. В този смисъл, достатъчно е да се посочи, че прилагането на тези международни задължения в правото на Общността се извършва от Комисията

по силата на член 19 от Регламент № 3030/93, с приемането на мерки, с които се изменят и приложенията към него.

81. Следователно единствено в контекста на действия, насочени срещу приемането на подобни мерки, обратното им действие би могло да бъде оспорвано.

82. Оттук следва, че португалското правителство не може да се позове на твърдението, че оспорваното решение не е спазило принципа за липса на обратно действие на правните мерки.

Нарушение на принципа за икономическо и социално сближаване

83. Португалското правителство твърди, че оспорваното решение е прието в нарушение на принципа за икономическо и социално сближаване, установен с член 2 и 3, буква й) от Договора за ЕО (сега, след поправката член 2 ЕО и член 3, параграф 1, буква к) ЕО), и също така член 130а от Договора за ЕО (сега, след поправката, член 158 ЕО), 130б и 130в от Договора за ЕО (сега член 159 ЕО и член 160 ЕО), и 130г и 130д от Договора за ЕО (сега, след поправката, член 161 ЕО и 162 ЕО). Самият Съвет се позовава на този принцип в отделни съображения от Регламент № 852/95, когато се установява, че приемането на този регламент е необходимо, тъй като с приемането на правни спогодби се задълбочават различията и се излага на риск икономическо и социално сближаване на Общността.

84. Съветът поддържа, че Общността е приела Регламент № 852/95 в полза на португалската промишленост с цел да се укрепи икономическо и социално сближаване. Забелязва се още, че задължението на общността да интегрира промишлеността в областта на текстила и облеклото в рамките на ГАТТ 1994 съгласно разпоредбите на Споразумението за текстил и облекло и Регламент № 3030/93, не е повлияно от задълженията, съдържащи се в двата Меморандума за разбирателство.

85. Комисията поддържа, че обратно на твърденията на Португалската република, Договор за ЕО не урежда икономическо и социално сближаване като основен принцип в правния ред на Общността, чието съответствие да е абсолютно обвързващо за институциите до степен, че всяка мярка в по-неблагонадеждни области от правото на Общността, които имат отрицателно въздействие, да бъдат обявени за недействителни.

86. Съдът би забелязал, че въпреки, че съгласно членове 2 и 3 от Договора за ЕО и членове 130а и 130д укрепването на икономическо и социално сближаване е една от главните цели на Общността и следователно представлява важен фактор за тълкуването на правото на Общността в икономическата и социална сфера, въпросните разпоредби стоят в основата на една програма, според която приложението на целите на икономическото и социално сближаване трябва да са резултат от политиките и действията на Общността и на държавите-членки.

87. Следователно, искът на португалското правителство, че оспорваното решение е прието в нарушение на принципа за икономическо и социално сближаване е неоснователно.

Нарушение на принципа за равенство между икономическите оператори

88. Португалското правителство твърди, че оспорваното решение поставя в по-изгодно положение вълнените от памучните продукти, тъй като мерките относно отварянето на пазарите на Индия и Пакистан, установени с Меморандума за разбирателство ползват изключително производителите на вълнени продукти от Общността. Производителите в памучния сектор, в който е концентрирана основна част от експортния капацитет на португалската промишленост – са двойно санкционирани по този начин.

89. Съветът отговаря, че целта на преговорите с Индия и Пакистан е била да се подобри достъпа да пазарите на Индия и Пакистан. Ако продуктите, доставяни от тези две страни отговарят на определени критерии на икономическите оператори, то в този случай тези в сектор вълна не биха могли да представляват нарушение на принципа за равенство между икономическите оператори, тъй като меморандумът не е имал за цел да дискриминира нито едни от тях.

90. Комисията твърди, че с установяването на по-благоприятно третиране на вълнените продукти отколкото за памучните тъкани (твърдение, недоказано от Португалската република) от страна на Индия и Пакистан и последващо установяване на определено неравенство в третирането между отделните групи икономически оператори в текстилната промишленост не може да бъде приписано на Съвета като дискриминация. Дори и да би могло, дискриминацията би била оправдана от характера на въпросните мерки и от целите, които Съвета преследва с одобряването на Меморандума за разбирателство, главно за да подобри, в полза на интереса на Общността, достъпа до пазарите на Индия и Пакистан за всички продукти, произведени в Общността.

91. Принципът за равенство между икономическите оператори изисква „подобни ситуации да не бъдат третирани по различен начин, освен ако разликата в отношението е обективно оправдана” (вж., специално, Германия/Комисия, цитирано по-горе, точка 67).

92 В настоящия случай, както генералният адвокат отбелязва в точка 35 от становището си, операторите в сектор текстил действат на два отделни пазара – пазара на вълнените продукти и този на памучните и всяка икономическа щета, претърпяна от някои от тези групи производители не представлява нарушение на принципа за недискриминация.

93. Следователно, искът на Португалската република че оспорваното решение е прието в нарушение на принципа за равенство между икономическите оператори е неоснователен.

94. Оттук следва, че твърдението, че оспорваното решение, че е прието в нарушение на определени правни норми и основни принципи от правния ред на

Общността, е неоснователно и следователно искът трябва да бъде отхвърлен в неговата цялост.

По съдебните разноски

95. Според член 69, параграф 2 от Процедурния правилник, на загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски ако е било направено такова искане от спечелилата делото страна. Тъй като Съветът е направил искане Португалската република да заплати разноските и Португалската република е загубилата страна по делото, тя трябва да заплати съдебните разноски. Съгласно член 69, параграф 4 от Процедурния правилник, държавите-членки и институциите, участвали в процеса, са длъжни да заплатят направените от тях съдебни разноски.

По изложените съображения Съдът реши:

- 1. Отхвърля молбата.**
- 2. Осъжда Португалската република за заплати съдебните разноски.**
- 3. Осъжда Френската република и Комисията на Европейските общности да понесат направените от тях съдебни разноски.**

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 23 ноември 1999 година.

Подписи